

1

Νομικού Συμβουλίου του Κράτους είτε, σε σημαντικές υποθέσεις, από δικηγόρο με ελεύθερη εντολή.

Σήμερα, μόνο για τον Συνήγορο του Πολίτη προβλέπεται ρητά δικαστική εκπροσώπηση από το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους.

γ) Διασφάλιση της συνέχειας στη λειτουργία των αρχών

Προβλέπεται σύστημα μερικής αντικατάστασης των μελών (rotation), για να μην διακόπτεται η συνέχεια στη λειτουργία του θεσμού. Πιο συγκεκριμένα, κατά την πρώτη συγκρότησή τους, διενεργείται κλήρωση μεταξύ των μελών, ώστε τα μισά μέλη να υπηρετήσουν μόνο για το ήμισυ της θητείας. Στις επόμενες συγκροτήσεις όλα τα μέλη θα υπηρετούν πλήρη θητεία, χωρίς να αποχωρούν ταυτόχρονα.

Σήμερα, ανάλογο σύστημα προβλέπεται μόνο για την Αρχή Προστασίας Δεδομένων και προωθείται για το ΕΣΡ.

δ) Εξομοίωση του καθεστώτος των επιστημονικών συνεργατών και του διοικητικού προσωπικού

Οι επιστημονικοί συνεργάτες του Συνηγόρου του Πολίτη και του ΕΣΡ αποκτούν ενιαίο καθεστώς συμβασιούχων αορίστου χρόνου, με αναστολή άσκησης ελεύθερου επαγγέλματος (οι συνεργάτες της Αρχής Προστασίας Δεδομένων έχουν μονιμότητα). Οι αποδοχές των συνεργατών και των τριών αρχών ορίζονται στο επίπεδο των αποδοχών που έχουν ήδη οι επιστημονικοί συνεργάτες του Συνηγόρου του Πολίτη. Το διοικητικό προσωπικό τους προσλαμβάνεται επίσης στο εξής με συμβάσεις αορίστου χρόνου, ύστερα από δημόσια προκήρυξη εκτός της διαδικασίας του ν. 2190/1994.

Σήμερα, το καθεστώς των συνεργατών παρουσιάζει σημαντικές διαφοροποιήσεις. Σε δύο περιπτώσεις (Συνήγορος και ενμέρει ΕΣΡ) υπηρετούν συμβασιούχοι ορισμένου χρόνου. Η ρύθμιση αυτή λειτουργεί ως αντικίνητρο για την παραμονή τους, παρά τις ικανοποιητικές αποδοχές. Στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων οι συνεργάτες είναι μόνιμοι υπάλληλοι, αλλά οι αποδοχές τους είναι σημαντικά μικρότερες.

Το διοικητικό προσωπικό αποτελείται από υπαλλήλους υπουργείων και άλλων δημοσίων φορέων που προέρχονται από τοποθετήσεις, μετατάξεις ή αποσπάσεις.

Καλύπτουν, επομένως, μόνο προσωρινά τις ανάγκες, ενώ οι υπηρεσίες της προέλευσής τους στερούνται πολύτιμους συνεργάτες.

ε) Υποστήριξη του γραφείου των επικεφαλής των αρχών

Στα γραφεία των επικεφαλής προβλέπεται η πρόσληψη μικρού αριθμού υπαλλήλων (δύο-τριών), ώστε να εξασφαλίζεται η αναγκαία διοικητική και τεχνική υποστήριξη.

Σήμερα, τούτο προβλέπεται μόνο για τον Συνήγορο του Πολίτη.

στ) Κανονισμός των ανεξάρτητων αρχών

Με ρητή πρόβλεψη, οι αρχές πρέπει να είναι αποκλειστικά αρμόδιες για τη θέσπιση και τροποποίηση του Κανονισμού λειτουργίας τους. Ο Κανονισμός θα δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως με παραγγελία του επικεφαλής κάθε αρχής. Το πρότυπο αυτό έχει εφαρμόσει ήδη στην πράξη η Αρχή Προστασίας Δεδομένων.

Σήμερα, οι σχετικές προβλέψεις κάνουν λόγο μόνον για “κατάρτιση” του Κανονισμού από τις αρχές, επιτρέποντας ερμηνείες ακόμη και για έλεγχο σκοπιμότητας των υπουργών.

ζ) Πράξεις διορισμού υπαλλήλων

Οι πράξεις διορισμού των υπαλλήλων των αρχών σε νομοθετημένες θέσεις, πρέπει να υπογράφονται μόνον από τον επικεφαλής τους και τον υπουργό Οικονομικών, ώστε να μην καθυστερεί αδικαιολόγητα η κάλυψη των αναγκών τους.

Σήμερα, για τις πράξεις αυτές απαιτείται κατά κανόνα η υπογραφή και του εποπτεύοντος υπουργού κάθε αρχής.

η) Δυνατότητα αναθέσεων έργου

Οι αρχές, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων και στο πλαίσιο των δυνατοτήτων του προϋπολογισμού τους, πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να συνάπτουν συμβάσεις έργου με

εξωτερικούς συνεργάτες (πανεπιστήμια, ινστιτούτα ερευνών κ.λπ.), αφού υπάρχουν περιπτώσεις που το επιστημονικό δυναμικό τους δεν επαρκεί (π.χ. για δημοσκοπήσεις).

Σήμερα, η δυνατότητα αυτή δεν προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία. Προβλέφθηκε, αντίθετα, για τις Επιτροπές Δικαιωμάτων και Βιοηθικής.

3. Πέρα από τις παραπάνω κοινές ρυθμίσεις, πρέπει να εξετασθούν και δύο ρυθμίσεις ειδικά για τον Συνήγορο του Πολίτη.

α) Κατάργηση των αποσπάσεων υπαλλήλων

Προβλέπεται η επιστροφή των αποσπασμένων υπαλλήλων στις υπηρεσίες από τις οποίες προέρχονται, μετά τη λήξη του χρόνου απόσπασης ή, έστω, μετά την ανανέωση της απόσπασης για μία μόνον ακόμη (και τελευταία) φορά. Οι κενές θέσεις πρέπει να καλυφθούν στο εξής με διαγωνισμό. Οι αποσπάσεις δημιουργούν πρόβλημα στις υπηρεσίες του δημοσίου και τριβές μεταξύ Υπουργών και Συνηγόρου, επειδή τα υπουργεία στερούνται από ικανά στελέχη.

β) Συνήγορος του Οπλίτη

Είναι ευκαιρία, τέλος, να ληφθεί απόφαση για την ένταξη στο θεσμό ενός ακόμη Βοηθού, με αρμοδιότητα στα θέματα των στρατευμένων (“Συνήγορος του Οπλίτη”). Πρόκειται για παλαιότερη εξαγγελία, που κατά καιρούς επανέρχεται στην επικαιρότητα. Σχετική διάταξη έχει από καιρό ετοιμασθεί, μετά από προσεκτική μελέτη όλων των παραμέτρων και των δυσκολιών που παρουσιάζει το ζήτημα.

Αθήνα, 29 Αυγούστου 2000